WONDERWEL in RSL

Netoverschrijdend charter
voor basisonderwijs in Roeselare

Wonderwel is een geheel van initiatieven, overleg en acties ter bevordering van gelijke kansen in en door het Roeselaarse basisonderwijs.

Wonderwel zet het **kind centraal.**

In alle acties die we ondernemen doen we beroep op **aanwezige krachten:** de sterkte van de ouders, de capaciteiten van het kind en aanwezige krachten in de omgeving. We zijn vaak geneigd om kwetsbare gezinnen te adviseren en in hun plaats oplossingen te bedenken of voor te schotelen. Met dit charter beogen we net betrokkenheid en wederzijdse versterking in het omgaan met elkaar. **School, ouders en partners zijn volwaardige en gelijkwaardige partners in het realiseren van de doelen van dit charter**[1] .

De school heeft als prioritaire opdracht ervoor te zorgen dat elk kind maximaal de eindtermen kan bereiken, ongeacht de context waarin hij/zij opgroeit.
Om dit te kunnen realiseren:

* *kent het schoolteam de zo goed mogelijk de thuiscontext die een invloed heeft op de ontwikkeling van een kind in zijn schoolloopbaan.*
* *laat de school elk kind maximaal participeren aan alle activiteiten die zij noodzakelijk acht om de eindtermen te bereiken.*
* *houdt de school sterk rekening met het welzijn van het kind bij het omgaan met financiële probleemsituaties.*

De Roeselaarse schoolbesturen en partners die het charter ondertekenen engageren zich voor:

- **Sensibilisering:** de school werkt aan een positieve beeldvorming over kwetsbare gezinnen en kansarmoede.
- **Preventie:** de school voert een kostenbewust gelijkekansenbeleid.
- **Dienst- en hulpverlening:** de school volgt onbetaalde schoolrekeningen menswaardig en consequent op en werkt samen met externe dienst- en hulpverlening.

De specifieke context van de school speelt een rol in de concrete uitvoering van deze engagementen. Iedere school concretiseert deze engagementen en bijhorende doelstellingen naar de eigen context en cultuur van de school. Dit charter biedt eveneens een keuzemenu van concrete acties die op schoolniveau vertaald kunnen worden[2].

[1] We baseren ons op de definitie van Vranken aangevuld door Tine van Regenmortel: "Armoede is een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het scheidt de armen van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving. Deze kloof kan enkel worden overbrugd wanneer de samenleving een appèl doet op het psychologisch kapitaal van personen die in armoede leven en van hun omgeving. De samenleving maakt daarbij ook de economische, sociale en culturele kapitaalvormen voor hen toegankelijk. Zo krijgt iedereen gelijke kansen op niet kwetsende sociale en maatschappelijke interacties en op waardevolle bindingen met zichzelf, de anderen, de maatschappij en de toekomst ."
[2] Scholen kunnen coaching aanvragen bij de stad Roeselare voor uitwerking van deze acties op schoolniveau, zoals voorzien binnen het elk-telt kaderreglement.

Thema 1: sensibilisering
Op onze school werken we aan een positieve beeldvorming over kwetsbare gezinnen

Doelen:

- Leerkrachten, administratief personeel en medewerkers **herkennen en detecteren** kansarmoede en maatschappelijke kwetsbaarheid.

  ** Kansarmoede is een complexe realiteit die geworteld zit in diverse/alle levensdomeinen. Leerkrachten/scholen zijn zich bewust dat opgroeien in kansarmoede een sterke invloed op schools presteren heeft.*

- Leerkrachten, administratief personeel en medewerkers hebben **inzicht** in de problematiek en hanteren een realistische beeldvorming over 'leven in armoede'.

  ** We erkennen dat kansarmoede structurele oorzaken kent en dat mensen in kansarmoede niet individueel verantwoordelijk zijn voor de context waarin zij zich bevinden. Leerkrachten/scholen zijn zich bewust van de drempels die verscholen liggen in onze huidige schoolstructuur en zijn bereid deze aan te pakken. Er bestaan geen standaardoplossingen om met de uitdagingen die kansarmoede met zich meebrengt, om te gaan.*

- Thema's als kansarmoede en maatschappelijke kwetsbaarheid **zijn bespreekbaar** op school, met en onder medewerkers van het schoolteam, met en onder leerlingen, met en onder ouders.

  ** De school verduidelijkt waarom persoonlijke gegevens gevraagd worden en hoe de school hiermee omgaat.*

  ** Leerkrachten, administratief personeel en medewerkers weten hoe ze kwetsbare ouders en kinderen maximaal kunnen betrekken in het schoolse gebeuren.*

Voorbeelden van concrete acties op schoolniveau:

- We organiseren een vormingsmoment voor het ganse schoolteam waarbij verhalen (situaties) verteld worden of een ervaringsdeskundige een getuigenis brengt.

  ** Scholen kunnen voor getuigenissen terecht bij 't hope vzw, Elim vzw, studio Globo, CAW Centraal West-Vlaanderen, Welzijnshuis Roeselare, ...*

  ** Een voorbeeld van bewustwordingsverhalen zijn de brieven van 'Dikke Freddy'.*

- We organiseren een pedagogische studiedag voor alle personeelsleden met verschillende sprekers uit de sociale sector. Scholen kunnen hiervoor terecht bij Welzijnshuis Roeselare, CAW Centraal West-Vlaanderen, studio Globo, 't hope (vereniging waar armen het woord nemen), ...

- We informeren het schoolteam jaarlijks over de SES-cijfers van de school tijdens een personeelsvergadering.
- We richten een werkgroep op die bestaat uit verschillende school-vertegenwoordigers en die de specifieke aandachtspunten opvolgt.
- We plaatsen het thema en opvolging van actiepunten regelmatig op de agenda van de personeelsvergadering.
- We leren de signalen van armoede kennen. We gaan aan de slag met signaallijsten.

  ** We integreren de signaallijst in onze inschrijvingsbeleid*
- We leren de sociale kaart kennen zodat we zicht krijgen op initiatieven tegen kansarmoede en maatschappelijke kwetsbaarheid in Roeselare. Hiervoor doen we beroep op de welzijnswijzer Roeselare, linea Roeselare, huis van het kind, … .
- …

Thema 2: preventie
Op onze school focussen we op gelijke kansen, kostenbewust schoolbeleid, communicatiebeleid en samenwerking met partners

Doelen:

- **Schoolkosten** worden bewust **zo laag mogelijk** gehouden zonder afbreuk te doen aan waardevolle activiteiten.

  ** De school zoekt steeds naar structurele mogelijkheden om de schoolkosten zo laag mogelijk te houden voor elke leerling. De school bespaart niet op zinvolle activiteiten met een prijskaartje maar zoekt naar oplossingen om dergelijke activiteiten betaalbaar te maken en te houden. De school voorziet aangepaste betalingsmogelijkheden en/of tarieven en biedt deze proactief aan.*

  ** De school doet voorstellen om de niet-onderwijsgebonden kosten zoals opvang, maaltijden en studie te beperken, zonder de meerwaarde ervan voor het kind in het gedrang te brengen.*

- De school voert **heldere communicatie** naar alle leerlingen en ouders

  ** Dialoog tussen ouders en school staat steeds voorop. De school investeert in duidelijke communicatie en betrokken ouderparticipatie.*

  ** De school geeft heldere informatie aan ouders, ouderraden, … over schoolkosten en de mogelijkheden tot afbetaling.*

  ** Kinderen zijn nooit verantwoordelijk voor de financiële keuzes of problemen van hun ouders en worden hier niet mee belast. Kinderen fungeren zo weinig mogelijk als doorgeefluik voor de communicatie in verband met financiën. Kinderen worden hier nooit op aangesproken.*

- De school ondersteunt kwetsbare ouders om maximaal beroep op hun **rechten** te kunnen doen. De school werkt hiervoor samen met **externe partners.** Ouders toeleiden naar passende ondersteuning/hulpverlening behoort tot de taken van de school.

  ** Leerkrachten, administratief personeel en medewerkers kunnen doorverwijzen naar dienst- en hulpverlening in Roeselare.*

Voorbeelden van concrete acties op schoolniveau:

- We stellen jaarlijks een overzicht van schoolkosten op en overlopen met het schoolteam hoe we kosten kunnen beheersen, differentiëren en welke acties we kunnen ondernemen.
- We bespreken het interne communicatiebeleid rond schoolkosten (taakverdeling, afstemming tussen verschillende functies, …) en maken afspraken binnen het schoolteam/de scholengroep.

- We evalueren het communicatiebeleid (o.a. over schoolkosten) tussen ouders en school met het volledige schoolteam: informatie bij inschrijving, informatie in het schoolreglement, infobrief bij start van het schooljaar, informatie op schoolfacturen, advies en toelichting op ouderraden, …. . We gebruiken diverse en passende communicatiekanalen (mondeling, digitaal, brief, …).
- We evalueren de samenwerking met ouders en welzijnspartners en bepalen acties.
- Voorbeelden: hulp bij studietoelagen wordt aangeboden op school, de vrijetijdspas wordt uitgereikt op school, …
- We stellen één contactpersoon aan die instaat voor de opvolging van de communicatie tussen het schoolteam en welzijnspartners (dienst- en hulpverlening) (bv. schoolambassadeur).
- We sluiten aan bij “Elk telt”-netwerkmomenten van de stad waar sociale partners of initiatieven worden voorgesteld.
- We sluiten aan bij het overleg tussen de directeurs om acties tussen scholen uit te wisselen.
- We doen beroep op welzijnswijzer Roeselare, linea Roeselare, huis van het kind, … om ouders gericht door te verwijzen naar passende dienst- en hulpverlening in Roeselare.
- …

Thema 3: Dienst- en hulpverlening
Op onze school werken we aan 'menswaardig' innen door in te zetten op een gestructureerde en consequente opvolging van (onbetaalde) schoolrekeningen en samenwerking met externe dienst- en hulpverlening

Doelen:

- Openstaande schulden worden op een menswaardige manier geïnd.

  ** Gerechtelijke procedures hebben zelden tot nooit een positieve impact op het kind, het gezin of de school. De school vermijdt gerechtelijke procedures bij kwetsbare gezinnen. De school volgt de niet-betaling van schoolrekeningen onmiddellijk op en helpt ouders op weg naar dienst- en hulpverlening inzake budgetbeheer, budgetbegeleiding, budgetopvolging, ...*

  ** De school werkt mee aan een netoverschrijdend stappenplan voor het menswaardig 'innen van facturen' in Roeselare. Een betrokken relatie tussen directeur/zoco/leerkrachtenteam en ouders is essentieel in functie van het schoolse succes van een kind. (Zorg) leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het ontwikkel- en leertraject van een kind. Opvolging van financiële zaken gebeurt door andere personen op school/binnen de scholengroep, zoals een administratief medewerker, directeur, ...*

  ** De school of scholengroep voorziet een solidariteitsfonds en/of kiest ervoor om bepaalde schoolkosten (gedeeltelijk) kwijt te schelden, voor ouders die het effectief niet kunnen betalen.*

Voorbeelden concrete acties:

- We evalueren het huidige interne beleid inzake de facturatie en het opvolgen van schoolrekeningen en bepalen acties om het beleid bij te sturen.
- We werken mee aan een netoverschrijdend stappenplan voor de opvolging van onbetaalde schoolrekeningen in Roeselare en passen dit aan op maat van onze school.
- We leren diensten en initiatieven in Roeselare kennen rond budgetbegeleiding, budgetbeheer en budgetopvolging en informeren ouders gericht over dit aanbod in Roeselare.
- We evalueren de samenwerking met externe partners met het oog op menswaardig innen en het inzicht dat er niet 1 partner is als oplossing voor alle onbetaalde schoolrekeningen.
- We onderzoeken de invoering van spaaracties, solidariteitsbijdragen, noodfondsen op school of op niveau van de scholengroep.
- ...

Onze school / onze organisatie engageert zich om de doelen van dit charter te realiseren

Naam,

.....

School/organisatie,

.....

Datum,

.....

Handtekening

.....